

knap 62 Aar gammel, blev revet bort fra sin fleersidede Virksomhed. Dansk Entomologi mistede i ham en udmærket Arbejder, medens Adskillige ville, med denne Artikels Forfatter, savne hans fortrinlige Hjælp som Kobberstikker langt ind i Fremtiden. Som Samler og Museumsmand vil han blive mindet med stor Venlighed af Enhver, der kjendte ham lidt nærmere; hans Værker om *Tomici* og *Hydrophili* ville blive staaende i Literaturen og bære Vidnesbyrd om hans Soliditet som videnskabelig Forfatter, medens hans Hundreder af Kobbertavler, der for en stor Deel ere knyttede til vigtige Værker i den internationale Videnskab, ville bevare hans Navn som Kobberstikker rundt om hos Alverdens Naturhistorikere langt ud over det tyvende Aarhundrede.

Kjöbenhavn d. 15. September 1901.

H. J. Hansen.

ELEANOR ANNE ORMEROD,

Den 11 sistlidne juli borttrycktes genom döden den för sina högt värderade arbeten i praktisk entomologi vida bekanta miss ELEANOR A. ORMEROD, som sedan 1888 vistats vid Torrington House, St. Albans i England.

Miss ORMERODS omfattande verksamhet som författarinna af årsberättelser och handböcker rörande skadeinsekter började år 1877 med hennes första »report», hvars titel var »Notes of observations of injurious insects». Detta arbete fick sedermera många efterföljare, ty årligen utkom ett nytt häfte ända till och med 1891. De utgöras af två serier, den första bestående af 22 årgångar och den andra af blott 2, hvilka sistnämnda

hade en något förändrad titel, nämligen »Report of injurious insects and common farm pests with methods of prevention and remedy». Dessa reports utgöra författarinnans omfångsrikaste arbete och äro försedda med talrika träsnitt samt behandla de inom de Brittiska öarna allmännast förekommande skadeinsekter, deras utseende och lefnadssätt samt mot dem i praktiken användbara utrotningsmedel.

Den omsorg och möda, som äro nedlagda i hennes skrifter, äro i sanning beundransvärda, och deras värde minskas sannernigen ej därigenom, att de blifvit samlade och ordnade af ett fruntimmers hand. Miss ORMEROD hade en ovanlig förmåga att intressera landbrukare och andra personer för sitt ämne, hvarom de många meddelanden, som hon erhöll från sådana, bära ett ojäfaktigt vittnesbörd. Hon mottog från dem icke allenast prof på allehanda skadeinsekter, utan fick äfven del af deras egna iakttagelser ute i naturen samt underrättelser om, hur af henne föreslagna utrotningsförsök lyckats. Härigenom kommo i allmänhet hennes uttalanden att grunda sig på verklig erfarenhet och voro alltså ej foster af kammarspekulationer, hvarför de äfven blefvo högt värderade och mycket rådfrågade till och med utom England.

Med »report» 24 för år 1900, tryckt 1901, avslutar hon sitt allmännyttiga författarskap, och döden infann sig ej långt därefter, ty företalet är dateradt i mars sistnämnda år. Hon tager däri med vemod afsked af sina medhjälpare och allmänheten, och jag kan ej underlåta att här meddela ett och annat utdrag därur i fri öfversättning. Hon säger bland annat: Då jag började arbetet 1877, var jämförelsevis endast litet känt rörande de för våra grödor mest skadliga insekternas lefnadsvanor, och kanske ännu mindre angående sätten att förekomma deras angrepp, och det lilla, som fanns därvidlag, var nästan otillgängligt för allmänheten. Jag företog mig därför att utarbete »reports», i det hopp, att så långt som stode i min förmåga söka afhjälpa det onda. Först och främst gällde det, att förskaffa sig pålitliga underrättelser af behöflig art och för det andra, att offentliggöra dessa med erforderliga tillägg samt framför allt att förse dem med upplysande illustrationer, och slutligen att lämna dem till ett pris, som vida understeg omkostnaderna, så att de

blefve lätt tillgängliga för alla köpare. Dessutom borde ett exemplar af hvarje årsrapport kostnadsfritt utdelas till hvar och en af de personer, som lämnat något meddelande af sådan vikt, att det kunnat omnämnas i densamma; ty det syntes författarinnan vara nyttigt och rättvist, att de personer, som välvilligt lämnat bidrag till arbetet, äfven finge sina tjänster efter förmåga framhållna. Detta tillvägagående fullföljdes under hela den tid, som hennes arbeten utkommo.¹

Men mödorna voro betydliga, ty hvart och ett af de många år hvarunder arbetet fortgick, användes fem å sex månader för ordnandet af inkomna meddelanden samt bifogandet af de bästa erfarenheter, som kunde erhållas från andra källor, hvilka sedan uti berättelsen samvetsgrannt omnämndes. Då dessutom rådfrågningar rörande skadeinsekter inkommo såväl vinter som sommar, blef arbetet, i saknad af lämpligt biträde, synnerligen ansträngande.

Nu äro däremot förhållandena andra. År efter år hafva nämligen underrättelser inlupit, som gradvis komplettera förut meddelade uppgifter rörande våra värsta insektpester, och nya, af större vikt för åkerbruket, hafva blifvit sällsyntare.

Jag räknar ej detta arbete som egen förtjänst, ty hvar och en, som vill studera alla namnen på mina meddelare, skall finna min stora skuld till dessa och till andra vänner, som ställt sin rika erfarenhet till mitt förfogande för allmänhetens tjänst. Efter att hafva yttrat dessa om stor anspråkslöshet vittnande ord, afbördar hon sitt uppriktiga tack till dem alla för deltagandet i hennes arbete, hvilket — säger hon — i mycket ej varit så väl utfördt, som om det skett genom bättre kvalificerade händer, men jag har åtminstone allvarligt försökt att göra mitt bästa.

Miss ORMERODS författarskap var ej inskränkt till utarbetandet af de omnämnda 24 årsberättelserna, utan hon har dessutom utgifvit andra, lika utmärkta arbeten, såsom t. ex. »A manual of injurious insects with methods of prevention and remedy for their attacks to food crops, forest trees and fruit and with short introduction to entomology» 1881.

En andra, betydligt utvidgad upplaga af detta förträffliga

¹ Samma förfarande iakttages äfven vid härvarande Entomologiska Anstalt så långt omständigheterna medgifva.

arbete och försedt med författarinnans porträtt, utkom år 1890. Den första upplagan tillägnas egendomsägare, farmers, skogsägare och trädgårdsmän i Stora Britannien och Irland och särskildt dem, som biträdt henne med arbetet, och den andra är tillägnad alla, som äro intresserade af att bevara födoämnen, skogsprodukter eller fruktskörden mot insektangrepp, samt till de många vänner både i eget land och i andra delar af världen, som genom hjälp eller uppmuntran bistått henne under många år, samt slutligen åt minnet af dem bland dessa, som ej längre äro i lifvet.

Vidare har hon från trycket utgifvit: A guide to methods of insect life, A textbook of agricultural entomology, Injurious insects of South Africa, Flies injurious to stock, The warble fly m. fl. Äfven till ett annat område sträckte sig hennes författareverksamhet, i det hon redigerade The Cobham journals of meteorological observation.

På grund af denna allmännyttiga verksamhet invaldes miss ORMEROD i flera lärda och för åkerbruk, trädgårdsskötsel m. m. verkande samfund, icke allenast inom England och Skottland utan äfven i Frankrike, Ryssland, Nordamerikas Förenta Stater, Canada, Australien och Kapkolonien, samt innehade flera medaljer. Till hedersledamot af Den Entomologiska Föreningen i Stockholm invaldes hon 1898.

Alla hennes i tryck utgifna arbeten på ett fåtal när hade hon vänligheten förära till undertecknad, och utgöra dessa numera en af de förnämsta prydnaderna i Entomologiska Anstaltens boksamling.

Genom miss ORMERODS bortgång har den praktiska entomologien förlorat ett af sina förnämsta stöd, och det tomrum bland dess idkare, som härigenom uppstått, torde ej så snart komma att fyllas.

Sven Lampa.